

Udvalget foreslår på den baggrund, at erstatning for personskade, der har ramt fodgængere, cyklister og passagerer, og som er forvoldt af motorkøretøjer ved kørselsuheld, ikke bør nedsættes på grund af skadelidtes egen skyld, når denne kun har karakter af simpel uagtsomhed.

Udvalget finder det tvivlsomt, om et groft uagtsomt forhold fra skadelidtes side bør medføre nedsættelse eller bortfald af personskadeerstatning. Da den almindelige regel om skyldvurdering formentlig må antages at indgå som et væsentligt led i den enkeltes retsbevidsthed, kan det måske i visse situationer forekomme stødende, om fuld erstatning under alle omstændigheder skal udbetales til den, der har gjort sig skyldig i en alvorlig overtrædelse af færdselsreglerne, og som således gennem betydelig uagtsomhed selv har pådraget sig erstatningsansvar over for den anden trafikant. Under hensyn hertil og til retstilstanden i de øvrige nordiske lande, hvor der kan ske en lempelse af erstatningsansvaret i tilfælde af groft uagtsom medvirken fra skadelidtes side, finder udvalget, at der også i Danmark fortsat bør være adgang til at lade erstatningen nedsætte eller bortfalde, når der foreligger en meget grov uagtsomhed fra skadelidtes side.

Skønner en domstol, at der i en konkret situation er udvist et så groft uagtsomt forhold, at der bør ske nedsættelse af erstatningen, vil det efter udvalgets opfattelse være rimeligt, at nedsættelsen som udgangspunkt sker med ½.

Udvalget finder det så meget desto mindre rimeligt eller forsvarligt ubetinget at fastslå et erstatningsansvar på objektivt grundlag uden hensyn til skadelidtes egen skyld i de relativt få tilfælde, hvor skadelidte har medvirket forsætligt til skaden, f.eks. i forbindelse med selvmordsforsøg.

De regler, udvalget foreslår med hensyn til skadelidte eller afdødes medvirken til skaden, skal efter udvalgets opfattelse ikke blot finde anvendelse, hvor skadelidte eller afdøde har udvist *egen skyld*, men også, hvor der foreligger *accept af risiko*, idet der er en sådan lighed mellem egen skyld og accept af risiko, at de to tilfældegrupper bør behandles mere ensartet end under den nugældende retstilstand.

Udvalget finder ikke grundlag for at foreslå ændringer af reglerne om skadelidtes medvirken for så vidt angår *tingsskade*, hvor de samme sociale og humanitære hensyn ikke gør sig gældende, ligesom udvalget ikke finder at kunne se bort fra, at regler om egen skyld kan have nogen præventiv virkning over for uagtsomme forhold ved tingsskade.

Justitsministeriet kan tilslutte sig udvalgets opfattelse.

3.3. Forbedring af førerens stilling ved personskade som følge af sammenstød

Ved sammenstød mellem motordrevne køretøjer vil der som regel ske større eller mindre skade på de implicerede køretøjer og eventuelt tillige på førerne. Ejeren eller brugeren af køretøjerne vil således ofte være såvel skadelidt som skadevolder. Det samlede opgør mellem parterne sker i dag efter færdselslovens § 103, hvorefter det i tilfælde af skade ved sammenstød mellem motordrevne køretøjer afgøres under hensyn til de foreliggende omstændigheder, om og med hvor stort et beløb erstatning bør ydes fra en af siderne.

Denne bestemmelse angår erstatning for skade forvoldt på førerne, ejerne eller brugerne af køretøjerne og på disse personers ting, herunder køretøjerne. Derudover har den i retspraksis også fået betydning for den indbyrdes fordeling mellem de køretøjer, der er impliceret i sammenstødet for så vidt angår skade forvoldt på tredjemand, herunder passagerer, ved sammenstødet.

Om spørgsmålet om en forbedring af førerens stilling ved personskade som følge af sammenstød kan nærmere henvises til betænkningen side 81-98 og 149-150.

Som anført nedenfor vedrørende spørgsmålet om indførelse af en lovpligtig ulykkesforsikring for førere af motordrevne køretøjer (lovpligtig førerpladsdækning) er udvalget, navnlig på grund af de omkostninger, der vil være forbundet med en generel førerpladsdækning, og den ujævne stigning, ordningen vil medføre i ansvarsforsikringspræmierne for de forskellige trafikantgrupper, vejet tilbage fra at foreslå, at der gennemføres regler om en sådan lovpligtig ulykkesforsikring. Udvalget har i stedet overvejet, om der på anden måde kan gives førere af motordrevne køretøjer en bedre erstatningsretlig beskyttelse, end tilfældet er i dag. »Fører« omfatter i denne forbindelse såvel den ejer eller bruger, der fører eget køretøj, som den chauffør, der ikke tillige er ejer eller bruger.

Udvalget har lagt vægt på, at der hvert år ved sammenstødsulykker skades et ikke ubetydeligt antal førere, og at kun erhvervschauffører altid er dækket af en forsikring gennem arbejdsskadeforsikringsordningen. De fleste førere – den enkelte private bilist, motocyklist eller knallertkører – er derimod i almindelighed ikke forsikret mod autoulykker, der rammer dem selv, og kan langt fra i alle tilfælde opnå fuld erstatning for sammenstøds-